

नन फेरस मेटल का मुर्तिहरु तथा हस्तकलाका उत्पादनहरु

देशको परम्परागत तथा प्राचीन शैलीमा आधारित राष्ट्रिय पहिचान भल्किने मौलिक हस्तकलाका मुर्तिहरु तथा उत्पादन गर्ने उद्योलाई प्रोत्साहन, जर्गेना तथा संरक्षण गर्ने पर्दछ । कार्यकौशल, तथा गहन शीपको ज्ञानले खारिएका यस्ता उद्योगीहरुलाई, उद्योग दर्ता गर्दा आवश्यक पर्ने उद्योगको स्कीमको बारेमा जानकारी नहुने र यस्तो ज्ञानको अभावमा आवश्यक उद्योग खोली स्वच्छन्द रूपले कार्य गर्ने अधिकतम कालिगढ, मूर्तिका ढाँचाकारलाई सुलभ ढंगले यस विभाग या मातहतका कार्यालयहरुबाट स्कीमको नमूना प्राप्त होस र आफ्नो कौशलको वृद्धि गरुन भन्ने अभिप्रायले यस विभागबाट स्कीम निर्माण गरी उपलब्ध गराइएको छ ।

तामा, पित्तल, काँस, जिङ्ग, एल्मुनियम, टीन, गन मेटल, ब्रोन्ज, या यीनका एल्वय वा फरक फरक नन फेरस धातुबाट मुर्तिहरु तथा हस्तकलाका समानहरु उत्पादन गर्दा आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ, आवश्यक पर्ने यन्त्र तथा उपकरणहरु, विद्युत शक्ति इन्धन, वार्षिक उत्पादन क्षमता, आदिका बारेमा उद्योग खोल्नु पूर्व जानकारी दिन खोजिएको छ । उद्योगीहरुले उत्पादनको प्रकृति हेरी यन्त्र वा उपकरण छान्न, तीनका इफिसियन्सी, उर्जा उपभोग र आर्थिक भारका बारेमा अग्रीम जानकारी समेत प्राप्त गर्न सक्छन् । आफूलाई आवश्यक पर्ने जनशक्ति, बैक बाट लिनु पर्ने ऋण तथा ब्याजका बारेमा, इन्सुरेन्स प्रिमियमका बारेमा सचेत रहन्छन ।

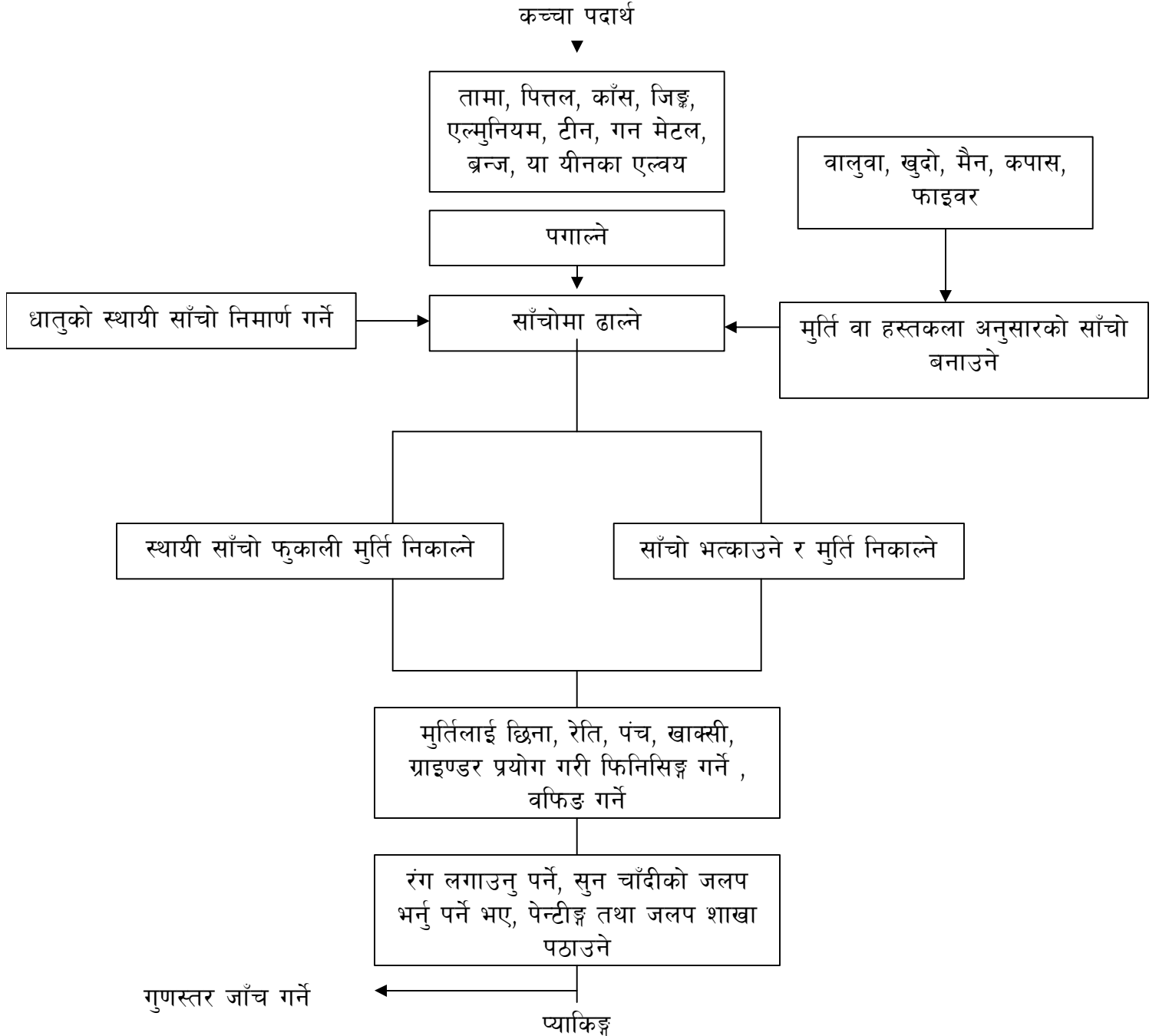
उद्योगलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक स्थीर खर्च, चल खर्च तथा भैपरिआउने खर्च, वार्षिक आमदानी नाफा नोक्सानीको आकलन समेत प्रस्तुत स्कीममा खुलाइ सम्पूर्ण उद्यमीहरुलाई सजिलो बनाइएको छ ।

अभै वातावरणीय प्रतिकूल प्रभावका बारेमा जडान गर्नु पर्ने संयन्त्र तथा उद्योगी स्वयं वातावरण प्रति चनाखो र सक्रिय हुन अपनाउनु पर्ने तथ्य समेत यस स्कीममा उल्लेख गरिएको छ । यस स्कीमले उत्पादन प्रकृया, वातावरणीय पक्ष तथा रोकथामका उपायहरु, कामदारको स्वास्थ्य तथा सुरक्षा, तालीम र अग्नी तथा विद्युतीय आकस्मिक घटनाका बारेमा समेत समेटेको छ ।

।

उत्पादन प्रक्रिया:

धातुका मुर्ति तथा हस्तकलाका उत्पादनहरु: तोकिएको साइज र तोकिएको मुर्ति अनुसारको स्थायी साँचो वा बालुवा, कपास, खुदो वा मैन, कपास, फाइबर आदीको अस्थायी साँचोमा Non Ferrous -तामा, पित्तल, जिङ्ग, एलुमिनियम, काँस, टिन आदीका) धातु आवश्यकता अनुसार पगाली साँचोमा ढालिन्छ। ढालिएको मूर्तिहरुलाई अन्तिम फिनिशिंग र वर्फिङ गरिन्छ। यदी रंग गर्ने, सुन तथा चाँदीको जलप लगाउने हो भने सो समेत गरी मुर्ति तयार पारी प्याकिङ गरिन्छ।

वातावरणीय पक्ष

प्रदुषणको किसिम

उद्योगबाट खास गरी निम्नानुसारको खेर पदार्थको निस्काशन वा प्रदुषणबाट वातावरणमा असर पार्न सक्ने देखिन्छ ।

सि.नं.	प्रदुषणको किसिम	निश्कासन हुने वस्तुहरु
१	ठोस खेर पदार्थ	तामा, पित्तल, काँस, जिङ्ग, एल्मुनियम, टीन, गन मेटल, ब्रन्ज, या यीनका एल्वाय का टुक्रा, धुलो, स्ल्याग, रिजेक्टेड पिस, खरानी, कोइला, बालुवा, खुदो, मैन, कपास, फाइबर, टुटेफुटेका / विग्रेका प्याकिङ्ग समान,
२	तरल खेर पदार्थ	खुदो मिश्रित पानी
३	ध्वनी प्रदुषण	ब्लोअर, मेल्टीङ्ग मेशिन, ग्राइडर, छिन्नो, पंच, रेती को संचालनबाट निस्कने आवाज,
४	वायु प्रदुषण	ब्लोअर, मेल्टीङ्ग मेशिन बाट निस्कने फ्लु ग्यास

रोकथामका उपायहरु

सि.नं.	प्रदुषणको किसिम	रोकथामका उपायहरु
१	ठोस खेर पदार्थ	तामा, पित्तल, काँस, जिङ्ग, एल्मुनियम, टीन, गन मेटल, ब्रन्ज आदी या यीनका एल्वय का टुक्रा, धुलो, स्ल्याग, रिजेक्टेड पिस, कोइलालाई पून प्रयोग गर्ने तथा स्थानिय तहमा विक्री गर्ने खरानीलाई मलको रुपमा प्रयोग गर्ने । मैन, कपास, फाइबर मिश्रित बालुवालाई हुन सकेसम्म पून प्रयोग गर्ने, पून प्रयोग गर्न नसक्ने भए खाल्डा खुल्टी भर्न प्रयोग गर्ने । टुटेफुटेका / विग्रेका प्याकिङ्ग समान कवाडी संकलन गर्नेहरुलाई विक्री वितरण गर्ने ।
२	तरल खेर पदार्थ	खुदो मिश्रित पानीलाई संकलन गरि मलको रुपमा प्रयोग गर्ने
३	ध्वनी प्रदुषण	ब्लोअर, मेल्टीङ्ग मेशिनको संचालनबाट निस्कने आवाज, वातावरणमा पर्न सक्ने प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न निम्नानुसारको ब्यवस्था गर्न सकिने छ । ✍ मेशिन जडान गर्दा फाउण्डेशन मजबुत गरी कम्पन कम गर्न सकिनेछ । ✍ मेशिनमा ग्रीज लुब्रिकेन्टहरु लगाइने छ, जसले गर्दा कम आवाज निस्कने हुन्छ । ✍ कामदारहरुलाई एअर प्लग र अन्य सुरक्षात्मक उपकरणहरु को ब्यवस्था गरिने छ । ✍ ग्राइण्डर तथा अन्य ध्वनी प्रदुषणका कारक मेशिनहरुलाई छुट्टै कोठा (सेड) भित्रमात्र संचालन गरिने छ
४	वायु प्रदुषण	मेल्टीङ्ग मेशिन बाट निस्कने फ्लु ग्याँसलाई न्यूनीकरण गर्न

		<p>निम्नानुसारको व्यवस्था गर्न सकिन्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ✍ धूलो नियन्त्रण गर्न डस्टकलेक्टर (Dust Collector)को व्यवस्था गर्न सकिन्छ । ✍ मेल्टीङ्ग मेशिनसंचालनबाट निस्कने फलु ग्यासबाट वातावरणमा पर्ने असरको न्यूनीकरण गर्न उक्त ग्यासलाई चिमनी हुँदै वायुमण्डलमा निकास गरिने छ । प्रस्तावित उद्योगबाट खासै बायु प्रदुषण हुने देखिदैन ✍ उत्पादन कक्षमा एकजष्ट फ्यान आदीको व्यवस्थाले गर्दा प्रदुषित बायु बाहिर जाने हुनाले वायु प्रदुषण न्यून हुन्छ ।
--	--	--

सरसफाई

उद्योग परिसर भित्र सफा सुगन्ध सर सफाई कार्यलाई प्राथमीकता दिइनेछ ।

- ✍ कारखान मेशिनहरु सरसफाई गरी बेला बेलामा मर्मत सम्भार गरिने छ ।
- ✍ Good House Keeping Practice अपनाइने छ ।
- ✍ सकेसम्म सामानहरुलाई पोखिन, चुहिन, विग्रनबाट रोक्ने
- ✍ सरसफाइमा प्रयोग गरिने पानी कम गरिने ।
- ✍ फोहोर पानी अलग रहने व्यवस्था मिलाइने ।

कामदारहरुको स्वास्थ्य र सुरक्षा

कामदारहरुको स्वास्थ्य सुरक्षाको लागी प्राथमिक उपचारको व्यवस्था गरिने छ । पर्सनल प्रोटेक्टीभ इकुपमेन्टस्, मास्क, पन्जा, छालाको एप्रोन, चशमा, गमबुट जस्ता ब्यवसायिक स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका साधनहरु उपलब्ध गराईने छ । कामदारहरुको स्वास्थ्य उपचारको लागि प्रत्येक ३ महिनामा स्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था गरिने छ ।

तालीम:

कामदारहरुलाई आवश्यकता अनुसारको कामको तालीमको व्यवस्था गरिने छ ।

अग्नी तथा विधुतीय आकस्मिक घटना:

अग्नी नियन्त्रण गर्न फायर एक्सटीङ्गुइसर सिलिण्डर कारखानामा राख्न प्राथमिकता दिइने छ । विधुतिय तार जडान गर्दा विषेश होसियारी अपनाइने छ ।